

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Occupatio animae Jesu Christo crvcifixo devotae.

Leroy, François

Pragae, 1666

Caput V. Sumptâ in manus Christi crucifixi effigie, se se subinde ad bonam mortem exercere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47123](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47123)

fuert, familiariter amantérque conferas; cum illo, post curas atque labores, fatigatam mentem subinde recrees ac reficias; cum illo denique (cùm temporis aliquid vacuum tibi fuerit) omiffis frigidis, quæ ab aliorum amicorum conuictu ac confuetudine expectari poffunt, folatiolis, otium temporis fanctè ac jucundè oblectes. Ut enim rectè cum

Explic. pag. cap. 16. Joanne Thaulero Lætienfis Abbas: *Quid poffit amanti anima effe fuauius, quàm ut pofft distractiones, labores, perturbationesque multas in hac lacrymarum valle (vetit, nolit) ei occurrentes, eamque fatigantes, fub hac falutifera crucis umbra refpiret, fe fe reficiat, fenus difperfos colligat, animamque exhauftram delectabili arboris hujus fructu confortet? Hæc ibi.*

Eodem facit Exercitium, quod ob materiæ fimilitudinem capite fequenti adjungimus: quamvis poffint hæc & quædam fimilia, etiam ad partes fequentes, fiue ad interiorem aliquam animæ occupationem pertinere.

C A P V T V.

*Sumptâ in manus Chrifti crucifixi effigie, fe fe
subinde ad bonam mortem exercere.*

§. I.

Ejus Exercitiij, tum neceffitas, tum utilitas, oftenditur.

PRæfens exercitium propterea feorfum proponimus, quod & fuper eo plufcula nobis dicenda fint, & ad bonam mortem (à qua omnis pender æterna noftra felicitas) non mediocrem vim videatur habiturum effe.

Id autem eff hujusmodi: ut ab omni cura moleftiore feriatas, cum te animo tranquillo, proindèque ad diuinos fenus magis composito, effe feneris; partem aliquam temporis tibi deligas, quâ claufo oftio cubiculi tui, & fumptâ in

in manus Christi crucifixi effigie, eoque delecto situ corporis, qui in rem presentem maximè facere videbitur, cum Salvatore tuo ac Iudice, tuæ salutis causam oriosius agere instituas, atque ex formula, quam post paulò subijciam, tanquam si in fatali lectulo supremæ horæ signum expectes, in ijs proinde animi sensibus atque affectibus, qui extremo illi temporì congruere videantur, in iisdemque cum ipso Christo crucifixo sermonibus colloctionibusque, te exerceas.

Neque in tempestivum fortassis aut præproperum census hoc studium; si cum animo tuo istinc reposes in primis incertum humanæ vitæ; cum forsàn hæc dies, forsàn hæc hora, forsàn hoc momentum supremum nobis futurum sit; istinc autem rei pondus & magnitudinem aestimes. Quippe cum de arte bene mori agitur, ea profectò res agitur, cui prout oportet discenda, omnis utique vita meritissimò sit impendenda: adeoque non frustra fuisse, sed ingentem sanè vivendo profectum is fecisse censendus sit, qui vel hoc unum in omni vita didicerit: *Bene mori.*

Audi eam in rem Romanum Philosophum ad amicum suum Lucilium præclare, & tantum non Christianè scribentem: *Magna res est hæc (inquit) Lucili, & diu discenda, cum adventat illa hora inevitabilis, æquo animo abire.* Et rursum: *Vix tota vita sufficiat, ut hoc unum discas, vitam contemnere.* Et alio tractatu: *Vivere tota vitâ discendum est: & quod magis fortasse miraberis, tota vitâ discendum est mori.* Ut jam te, mi Lector, non pigeat, vel otij tui particulam aliquam, in eam quam dixi exercitationem conferre; & istâ velut profusione, ad horam illam decretoriam, extremumque vitæ actum, te comparare.

Nam si, qui fabulam comœdiâmve acturi sunt, prius in scenam quam prodeant, diu multumque exerceri, & ad vocis flexum, mutationem vultus, corporis gestum ac motionem, verbo ad id omne, quod personæ quam gerant aptè

sustinendæ necessarium existimetur, studiosissimè formari solent; suis ut denique spectatoribus se approbent, atque ab ijs inanes plausus laudève perituram reportent: quam non oportet nos diligentiam, curam, studium, præmeditationem, exercitationem adferre, ut non jam in fabula, aut rei seriæ, attamen ludicro, imitamento, verùm in re omnium maxima atque gravissima, Deo vitæ nostræ, non otioso spectatori, sed ad præmium poenâmve æternam justissimo certissimòque Judici, probemur: ne cum inexercitati ac rudes ad vitæ clausulam peragendam venerimus, extremo in actu (in quo posita sunt omnia) miserimo lapsu corruamus, atque errore irrevocabili & inemendabili peccemus.

Neque hac in parte ulla occupationum excusatio admittenda est. Quasi ullus homo sit ita temporis egens, quin illius portionem aliquam, & velut horarum succisiva, non modò honestæ remissioni, sed rebus etiam supervacaneis interdum donare possit: aut tanquam occupatio ulla sit ei negotio anteferenda, quo non jam tempori (quod adjunt) servitur, sed æternitatis securitati consulitur.

Augustinus olim, circa suæ ad Deum conversionis consilia fluctuans, & magno pugnantium cogitationum æstu jactatus, cum illud de quo nunc agimus, præclare apud animum suum statuisset: *Deputentur*, inquit, *tempora, distribuantur horæ pro salute animæ*: continuo illà occupationum objectâ mole, ab eo quod jam instituerat, poene repulsus & retroactus est; cum ijs se curis, sive professionis rhetoriæ, sive aliorum officiorum, distineri diceret, nulla ut ab ijs vacua sibi temporis pars, ad ea cogitanda agitandève quæ maximè vellet, relicta esse videretur. Sed en uti rursus omnem hunc curarum temporalium obtentum, æternæ salutis desiderio mortisque timore, generosè distulbat ac disjicit. *Pereant omnia* (inquit) *& dimittamus hæc vana & inania; conferamus nos ad solam inquisitionem veritatis.*

L. 6. Conf.
cap. 11.

tatis. Vita hac misera est, mors incerta: si subito obrepat, quomodo hinc exibimus? Et ubi nobis discenda sunt, quæ hic negleximus? Annon potius hujus negligentia supplicia luenda sunt? Ista Augustinus. Quæ quidem omnia suo quodam modo valere possunt etiam in rem præsentem. Quemadmodum enim serum nimis est, morte jam obitâ, artem discere bene moriendi: ita qui constante vitâ disciplinam eam neglexerit, ut is instante morte moriendi artem addiscat, audeo dicere, propemodum nimis serum esse. Quando videlicet ipso terrore vicinæ, neque antea unquam satis consideratæ atque provisæ, mortis occupatus animus, & præsentium sensu, futurorum metu percussus, tot inter curas, dolores, angores, perturbationes, horrores, tenebras, vix jam seipsum respicere, minus etiam ea, quæ suæ salutis ratio eo in tempore postulet, circumspicere potest. Quo etiam fit, ut plerosque videas, cum in exercitati & imparati ad moriendum accesserint, etiam sub ipso mortis ictu sollicitius de ea differenda, quàm quomodo rectè obeunda sit, cogitare; interque has curas, ipso suo facto quasi præoccupatos, salutis suæ res, si non deploratas, at dubias tamen, atque incertas relinquere.

Magna igitur res est, & nullo non die, omnique adeò vitâ discenda, Christianè mori: hoc est (inquam) ut piè, ut sanctè mortem obeas; ut cum non dubia salutis spe, & (quoad ejus fieri potest) beatæ securus æternitatis decedas.

Et quoniam ejus disciplina pars non contemnenda, est præfens exercitatio; ad eam te hortor, Lector optime: quia ut huc transferam, quod, in re non absumili, de animo ad paupertatem præparando dixit Seneca: *Necessarium judico, Ept 10. id quod tibi scripsi magnos viros sæpe fecisse, aliquos dies interponere, quibus nos imaginariâ (ille paupertate dixit, nos morte) exerceamus ad veram.*

§. 2.

Exercitationis proposita species atque adumbratio quaedam.

Igitur si te volueris ad bonam mortem per otium componere, potes hac similive ratione circa Christum crucifixum exerceri.

Primò: sumptâ in manus aut sinum Domini tui in cruce pondentis effigie; & mortis horam (à qua nescio an re ipsâ multum absis) veluti presentem animo ac cogitatione fingens; agnosces in primis sub illa figura Dominum Creatorem ac Salvatorem tuum, qui amore tui per summos dolores & opprobria in infami illo patibulo mori sustinuerit, quò te à diaboli servitute eriperet, & morte suâ amarissimâ, vitam tibi beatam aternâque gaudia compararet.

Secundò: te ipsum & anteaactam vitam respiciens, recogitabis illi omnes annos tuos in amaritudine animæ tuæ; dolebisque vehementer, quòd hæctenus seu negligenter & remisè, seu etiam nequiter sceleratèque vivendo, adversus tantum amorem ingratus, non modò amorem amori non reddideris, sed ipsum benignissimum Dominum tuum criminibus tuis (quod in te fuit) rursus crucifixeris, divinumque ejus sanguinem tam amanter & largiter pro te fufum quodammodo conculcaveris.

Tertiò: in hujus vecordix tuæ cogitatione, timore, dolore, verecundia, horrore confusus, te veluti reum & quovis dignum supplicio ad ipsius pedes abicies, oculisque in terram defixis, tanquam si offensi Redemptoris vultum non sustineres, admisorum tuorum veniam postulabis; rogans, ut infelicem animam tuam mundare dignetur precioso suo sanguine, & te velut prodigum filium de regione longinqua denique revertentem, recipere in gratiam, & brachijs immensæ suæ charitatis amplecti.

Quartò: deinde cum animo tuo considerans, Christum

Iesum ad hoc venisse ut peccatores quæreret, ac pro
ijs salvandis (ac pro te nominatim) mortuum esse; in eum
amanter te projiciens, omnem spem tuam atque salutem in
sacris ejus vulneribus ac sanguine constitues, certus, hujus
pretium in immensum excedere quamcunque tuorum pec-
catorum gravitatem. Quorum memoria si supervacue te
soliciter: colliga ea in fasciculum, & in incensam illam
charitatis fornacem, in Salvatoris cor, ad comburendum
immitte. Fidenter dic æterno Patri: Pater, peccavi in
cælum, & coram te: sed pro me interpellat & pacem ex-
orat Unigenitus tuus. Pro me vulneratus, pro me crucifi-
xus, pro me mortuus est. Habes quondam grandis debiti-
reum: sed chirographum obligationis meæ filij tui sangui-
ne deletum est. En apocham meæ liberationis. Attende
Unigeniti vulnera, & obliviscere peccata mea.

Quintò: tum verò etiam majore erectus fiducia, &
crucem ipsam manu stringens atque prætendens (veluti
quosdam Dei servos imminente morte fecisse scimus) *In hoc* Gen: 32.
baculo, exclama, *transibo Iordanem istum*: alludendo vide-
licet ad verba Jacobi Patriarchæ, & Domini crucem aspici-
endo tanquam baculum peregrinationis nostræ; cujus ope,
isto dolorum ac mortis torrente transmissio, promissam ter-
ram securè attingere valeamus. Quò referri potest, quod
de S. Nicolao Tolentinate legimus; qui moriturus oravit
ad se deferri crucem, in qua veræ crucis particula inclusa
erat; *ut ejus virtute (aiebat) ceu baculo altissima potestatis
fultus, Iordanem hujus mundi liberè transmittere, & ad Para-
disi gaudia facilè pervenire queam.*

Sextò: inter hos, similisve affectus, Salvatoris in cru-
ce distenti nunc hæc, nunc illa membra complectere: rosea
ejus vulnera identidem, dissaviare: in ipsius corde vulne-
rato, ceu sanctæ fiduciæ ara, & divini amoris officina, liben-
ter ac diutiùs immorare: os ejus divinum ori tuo, tanquam
aut

aut illius morientis spiritum excepturus, aut tuum in illum transfusus, amanter apprime: qua de re infra plura suggeram, cum de Christi morientis imitatione.

Ad extremum: in ipsius manus, corpus, animam, vitam, & ipsam aeternam salutem tuam fidenter committes; paratus ad omnem ejus nutum & placitum, seu te porro vivere, seu mori velit: & totum quod es, aut totum quod habes, opes, honores, titulos, &c. ad pedes Crucifixi deprensens & quasi restituens; quod hactenus & vitam, & istam vitam seu commoda, seu ornamenta liberaliter tibi praestiterit, ei gratias ages. Tandem veluti pertasus istius mortalis vitae, atque aeternorum incensus desiderio, anhelabis subinde ad conspectum ejus, & his B. Gertrudis vocibus ad illum sus-

spiras: *O IESU mi chare, quando corpus meum (te perimente) revertetur in pulverem, & anima mea liberè refluet in te suam originem!*

Juvabitque ad manum habere alias nonnullas aspirationes hujusmodi; qualis est illa, quam ex S. Gregorio referemus in parte ultima; aut ista quam autor tractatus de Visitatione infirmorum inter opera S. Augustini, moribundo dicendam suggerit in Crucifixi complexu: *Tu autem, bone IESU, qui pro me pendens ita passus es, misereri mei digneris, & praesta, ut qui mihi mortuus es, & ad hoc mortuus es, ut mundo moriens tibi vivam, bone IESU.*

lib. 2. 3.

Ad hujus denique Exercitationis complementum, mihi insuper haec pauca monendus es:

Primum: ut quando nondum in vera morte, sed in imaginaria tantum versaris, tibi que adhuc temporis aliquid ad vitam emendandam concessum est; ad id omni studio connitaris; & quod omnino fecisse velles, si hoc ipso momento reipsa tibi moriendum esset, id tibi deinceps faciendum serio apud animum tuum proponas.

Id autem cavebis in primis, ne priores culpas, quarum nunc

nunc te poenitet, repetas: ne fortè tot tuis frustrationibus fatigata, & vecordia tuæ fastidio offensa Dei benignitas, meritò denique te deserat; & impensa tibi, sed contempta misericordia, in gravius iudicium suppliciumque vertatur. Timenda quippe est in re præsentis, amara illa Beati Job imprecatio: *Obliviscatur ejus misericordia.* Cujus quidem, ^{cap. 24.} poenæ hanc inter cæteras rationem subjicit: *Dedit ei Deus locum poenitentia, & ille abutitur eo in superbiam.* Quod graviter more suo explicans B. Gregorius: *Quia (inquit) accepta misericordie tempora diverit ad culpam; districtus in L. 13. Mor. ultimis Iudex argumenta misericordie convertit ad poenam. cap. 3.* Unde necesse est (concludit) ut cum nos diutius expectari conspiciamus, ipsa pietatis prorogata tempora, quasi damnationis argumenta timeamus. Hæc S. Gregorius.

Istius proinde Exercitij usurpatione, non in futurum, modò, sive ad mortem tempore suo piè ac sanctè obeundam, valebit plurimum (promptius quippe, cum res exiget, prorumpes in eos affectus quibus assueveris, & ad familiare notumque perfrugium, Christi inquam crucifixi vulnera, liberius convolabis) sed non parùm etiam conducet in præsens, ad vitam scilicet purè & sanctè, eoque tranquillè atque beatè, transigendam. Bene siquidem vivet, qui bene mori didicerit: sicut è diverso verum est illud, sapius a nobis in hoc capite laudati Philosophi: *Malè vivet, quisquis nesciet de tr. ang. animi c. 11. bene mori.*

Alterum: ut hoc quidquid est spiritualis exercitij, non cursim aut quasi perfunctoriè, sed sedulò & diligenter obeas, & in his capitibus quæ ad gustum magis facient, operosius insistas. Quòd si tibi Deus, inter exercendum, sensus aliquos in futurum utiles, aut rationem aliquam artè mve rei in tempore suo bene gerendæ, suggererit; ut id in codicillum ad memoriam atque usum referre ne prætermittas.

Postremum: (quanquam non magnum est, at fortè ar-
ridebit nonnemini) ut in hujus exercitationis clausula, ei
calvariæ (quæ ad crucis pedem apponi solita, mortis nostræ
per Christum exarmatæ, & ad crucis triumphale lignum,
spolij instar adjunctæ, symbolum est) subinde osculum fi-
gas: testatus hoc pacto te mortem de manu Dei, cum hora
illius venerit, libenter esse acceptaturum, eamque sive ut
donum amantis, sive ut flagellum punientis, perinde exoscu-
laturum esse. Eodémque recidet, si eam humani capitis
figuram, duntaxat appositam dixeris ad supplicij locum in-
dicandum, qui à calvarijs, quæ istic jacerent nomen acce-
perit; sive ea denique primi hominis Adam calva est, quem
istic sepultum, receptissimam est SS. Patrum traditio. Nam-
que sic etiam mortalitatis nostræ monumentum est, in eaq;
mortis necessitatem unicuique impositam intueri & ample-
cti licebit.

§. 3.

Illustri exemplo asseritur eadem Exercitatio.

Simili fermè ratione ad mortem sese exercebat Venerabi-
lis Pater Cæsar de Bus, is qui Religionis Patrum, quos
vocant, Doctrinæ Christianæ, in Gallijs autor atque condi-
tor fuit: qui sive ad mortis memoriam familiarius retinen-
dam, sive ad assiduum vitæ sanctioris ac perfectioris incita-
mentum, quotidie prius quàm consveto somno concederet,
quendam sibi tanquam sui funeris apparatus; aut verius
pietatis scenam, istum in morem adornabat.

l. 2. Vir. c. 8.

Aquæ sanctæ vasculum cum peniculo lustrali statue-
bat in scabello ad lectuli caput; ad pedes verò in scabello
altero lucernam collocabat per noctem arsuram: tum sese
in strato industriè componens, sumptoque inter manus
Christi cruci suffixi signo, pijs precationibus commendabat
illi animam suam, perinde atque si eam sibi noctem supre-
mam

nam fore intelligeret, aut confestim sibi è vita excedendum esset. Inter quas pias commentationes somno denique cederet; ac luce posterâ eo in habitu evigilans, diem illam sibi singulariter ad sui emendationem à Deo concessam interpretabatur; eamque proinde in lucro ponens, perfectioris vitæ studium arripiebat ardentius, quasi se idcirco ab ipsis inferis divinitus ereptum, vitæq; redonatū intueretur.

Iraque vir pius (quod sapienti faciendum præcipiebat Seneca) *nullo non die se extulit.* Cùmque ex asceticæ vitæ præceptionibus, ad quotidianam spiritûs renovationem, sanctumque fervorem concipiendum, duo hæc plurimum valeant; diem omnem, vel tanquam primam religiosi studij, vel tanquam supremam aspicere, uno ille invento utrumque fecit: omni quippe die sese componens, rursus omni die tanquam superstes sibi vivens, quotidie cœpit de integro Deo vivere, quotidie postremum vixit.

Sed attende, amabo, priusquam hoc caput finiam; in talem virum quàm ea bellè conveniant, quæ loco jam laudato Seneca, Elogij instar, attexuit: *Ille beatissimus est, & securus sui possessor, qui crastinum sine sollicitudine expectat. Quisquis dixit, Vixit, quotidie ad lucrum surgit.*

CAPUT VI.

Missæ Sacrificio quotidie frequentando, passionis ac mortis Domini memoriam renovare.

§. I.

Missæ Sacrificium expressam quandam passionis Christi representationem esse.

Postulat à te in benignissimum Redemptorem propensa pietas & grati animi devotio; ut sacrosancto Missæ Sacrificio (cujus celebratio, ut S. Thomas loquitur, *imago quædam* 3. p. 9483. a. 1.)

S 2

dam